

samo u pogledu pitanja, koja se tiču protitka (interesse), pretpostaviv, da se ista raspravljaju in linea disciplinari seu ordine juris non servato. Najslabiji su dijelovi historični. Poregijvanje starog prava s novim doprinosi mnogo jasnoći i odregjenosti. Neprestano osvrtnje na praksu preporuča djelo osobito. Polemika zauzima malo prostora, a uvijek je učtiva i stvarna. Literatura je obilna.

Drugi dio djela ćemo ocijeniti, čim izigje.

Dr. Ruspini.

Gihr Dr. Nikolaus. Das heilige Messopfer-dogmatisch, liturgisch und kritisch erklärt. Klerikern und Laien gewidnet. Mit Approbation des hochw. Herrn Erzbischofs von Freiburg. Elfte bis dreizehnte Auflage. U vel. 8° str. XX. i 688. Freiburg in Breisgau 1912. Herdersche Verlagshandlung. c. K 9, uvez. K 10'80.

Ovo je poznata knjiga mnogim čitaocima „Bog. Smotre“. Prvo izdanje ove krasne knjige ugledalo je svijetlo Božje god. 1877., a ovo je sada nakon 35 godina već trinaesto izdanje. Pisac, zač. tajni komornik sv. Oca, nadb. duhovni savjetnik i podravatelj nadbiskupskog bogosl. sjemeništa — postigao je ovim djelom, da ga svaki bogoslovac rado čita i svaki svećenik rado rabi; dapače ovo djelo prokrčilo si je put i u krugove svjetovnjačke. I nije se tome čuditi. O svetoj misi, koja je srce katoličkog života, najdragocjenije blago za kršćanina, koje s katoličkom crkvom i vjerom ostaje i pada, čitaju rado osobito oni katolički kršćani, koji žele da budu pobliže upućeni u razumijevanje ove velike žrtve novoga zavjeta. Kamo sreće, kad bi i na hrvatskom jeziku bilo knjige slične ovoj. Ona bi svjetovnjacima iz naobraženijih krugova uputu dala o tom, što je sv. misa, što sv. pričest, kakovi su plodovi sv. mise, pa bi jamačno više naobraženih svjetovnjaka pristupalo svako jutro k stolu Gospodnjem. Ova se knjiga u ostalom i sama preporučuje, kao što je preporučuje i njezino trinaesto izdanje.

Dr. Pazman.

Doljnicksi Izldor, duhovnik grčkokat. sjemeništa u Lavovu, Тупикъ църкве руско-каѳолическиѧ (Tipik Crkve rusko-katoličke). Str. 592. Cijena 6 K.

Taj je Tipik neke vrste općeni direktorij, u kojem se nalaze općena pravila, kako valja obavljati crkveno bogoslužje tečajem cijele crkvene godine. Tipik se dijeli u pet poglavlja. U prvom se poglavlju navode pravila prema ustanovama provincijalnoga sabora u Lavovu 1901., kako se imade obavljati svakidašnje bogoslužje; u drugom se poglavlju navode općena pravila za službe Oktojija i Mineje; treće poglavlje sadržava pravila posebna za službe Mineje po kalendarskom redu; četvrto poglavlje navodi pravila za službe Trioda (od nedjelje Miharja i Fariseja do nedjelje Svih Svetih — prve nedjelje po Duhovima); peto poglavlje navodi posebna pravila, kako valja obavljati crkveno bogoslužje na crkvene godove.

Pisac Tipika napisao je tu knjigu nakon 40 godina svoje duhovničke službe u sjemeništu u Lavovu. Poznaje sve istočne obrede kao rijetko tko; poznaje bogoslužne jezike istočne crkve: grčki, sirski, kaldejski, staroslovenski. Pišući to djelo za svoje gojence svećenike, htio je da im dađe u ruke knjigu znanstveno obrađenu. Obazirao se pisac na najznamenitije Tipike carigradske, velikoruske i rumunjske crkve, te na mnoge najstarije rukopise. Napisao je knjigu u staroslovenskom jeziku, da je mogu rabiti i oni, koji ne poznavaju maloruski jezik.

2. Брацштво Воведениѧ Пресв. Богородицѧ (Bratstvo воведенија Пресв. Bogorodice) u duh. sjemeništu u Lavovu

i

3. Начеркъ жищѧ Пресв. Богородицѧ при храмѧ Јерусалимскѧмъ. (Nacrt života presv. Bogorodice kod hrama Jerusalemskoga).

U pomenutoj se knjizi nalazi povijest bratstva „Uvodu presv. Bogo-